

บทที่ 3

คำลักษณนามกลุ่มและโลกทัศน์ในภาษาชาวเขา

คำลักษณนามกลุ่ม หมายถึง คำลักษณนามที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนที่มีมากกว่า 1 ชิ้นขึ้นไปเช่น เป็นคู่ กองรวมกันอยู่ หรือ เป็นชุด ในบทที่ 3 นี้ นอกจากจะกล่าวถึงคำลักษณนามกลุ่มของภาษาชาวเขาแต่ละภาษาแล้ว ยังจะกล่าวถึงโลกทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นจากการใช้คำลักษณนามเหล่านี้ด้วย

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณนามกลุ่มของภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษาพบว่าแต่ละภาษาจะมีคำลักษณนามกลุ่มจำนวนไม่เท่ากันดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 3 : คำลักษณนามกลุ่มในภาษาชาวเขาแต่ละภาษา

ภาษา	จำนวน	คำลักษณนามกลุ่ม
ม้ง	3	pw3 tɕw5 ŋgə+2
เมี่ยน-เฮ้า	3	duj1 thaw5 suŋ1
ล่าหู่	3	bu1 tɕhu2 tɕɕ1
ลีซอ	2	khu4 dzu1
อาข่า	2	bju4 gu4
กระเหรี่ยงสะกอ	2	lo3 pha3

จากตารางข้างบนจะเห็นได้ว่า ภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษานั้นในแต่ละภาษาจะมีคำลักษณนามกลุ่มจำนวนไม่เท่ากัน โดยแบ่งเป็น 2 พวก คือพวกแรก มีคำลักษณนามกลุ่มจำนวน 3 คำ คือ ภาษาม้งคำ ภาษาเมี่ยน-เฮ้า และภาษาล่าหู่ พวกที่สองมีคำลักษณนามกลุ่มเพียง 2 คำ คือ ภาษาลีซอ และภาษากระเหรี่ยงสะกอ

นอกจากจะมีความแตกต่างในเรื่องจำนวนของคำลักษณะนามที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของ เครื่องใช้ในครัวเรือนแล้ว ยังพบว่าการใช้คำลักษณะนามกลุ่มของภาษาชาวเขาทั้ง 6 ภาษา มีความแตกต่างกันด้วย แม้จะแตกต่างกันไม่มากนัก แต่ความแตกต่างนี้ก็เป็นที่สังเกตเห็น โลกทัศน์เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาเหล่านี้ ซึ่งจะกล่าวถึงต่อไป

คำลักษณะนามกลุ่มและโลกทัศน์ในภาษาชาวเขาแต่ละภาษา

3.1 คำลักษณะนามกลุ่มและโลกทัศน์ในภาษาม้งคำ

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณะนามกลุ่มที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน ในภาษาม้งคำ พบว่ามีการใช้คำลักษณะนาม 3 คำ ดังนี้คือ

ngə+2 เป็นคำลักษณะนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ เช่น ตะเกียบ
ตัวอย่างเช่น 1 ngə+2 tʃə3 = ตะเกียบ 1 คู่

tɕw5 เป็นคำลักษณะนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุด คือ เป็นสิ่ง
ของที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์เดียวกันใช้รวมกันหลาย ๆ ชิ้นเป็นชุด เช่น เครื่องครัว
ตัวอย่างเช่น 1 tɕw5 thaw5 law2 gua4 taj3 tla5 = เครื่องครัว 1 ชุด

pə3 เป็นคำลักษณะนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นกอง เช่น ข้าว ขวด
ตัวอย่างเช่น 1 pə3 fɨ3 = ข้าว 1 กอง

จากคำลักษณะนามเหล่านี้สรุปได้ว่า ผู้พูดภาษาม้งคำมีการจำแนกการใช้คำลักษณะนาม กลุ่มที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนอย่างชัดเจนจำนวน 3 คำ คือ ngə+2 ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ tɕw5 ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุด และ pə3 ใช้กับคำนามที่มีลักษณะกองรวมกันอยู่

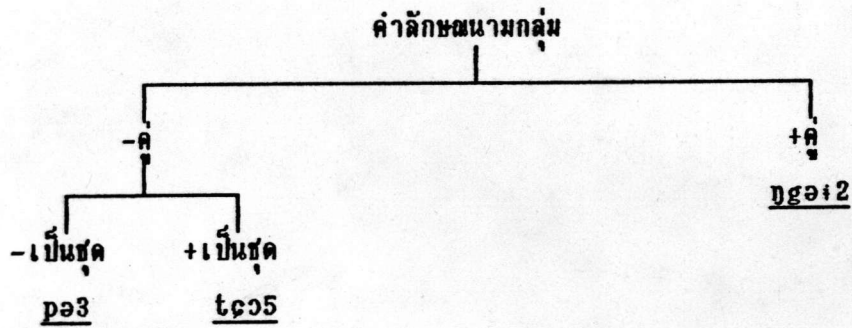
จากคำลักษณะนามทั้ง 3 คำนี้ เราสามารถมองเห็นโลกทัศน์ในการมองกลุ่มของ เครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาม้งคำว่า ความแตกต่างนี้อาจนำมาอธิบายได้ด้วยกลไกที่ เรียกว่า "อรรถลักษณะ" (Semantic features) ของความหมายร่วมของคำนามและคำ ลักษณะนามกลุ่มของคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาม้งคำพบว่า อรรถลักษณะ

เพียง 2 อรรถลักษณะก็เพียงพอ ในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มคำนามที่ใช้คำลักษณนาม เดียวกัน คือ

1. อรรถลักษณะ คำ $[\pm \text{คำ}]$
2. อรรถลักษณะ เป็นชู้ด $[\pm \text{เป็นชู้ด}]$

อรรถลักษณะต่างๆเหล่านี้ เป็นเสมือนเกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นการมองโลก และการ จำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ของผู้พูดภาษาม้งคำ ซึ่งสามารถแสดง ให้เห็นได้จากแผนภูมิ ต่อไปนี้

ภาพที่ 13 : แผนภูมิต้นไม้แสดงการมองโลกของผู้พูดภาษาม้งคำ

คำลักษณนามกลุ่มแต่ละคำจึงอาจแสดงให้เห็นความหมายได้ด้วยอรรถลักษณะต่อไปนี้

อรรถลักษณะ	คำลักษณนามกลุ่ม
1. $\left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณนาม} \\ + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \\ - \text{ เดี่ยว} \\ + \text{ คำ} \end{array} \right]$	$ngə+2$

อรรถลักษณะ

คำลักษณะนามกลุ่ม

$$2. \left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณะนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เดี่ยว} \\ - \text{ คู่} \\ + \text{ เป็นชุด} \end{array} \right]$$

tc๖5

$$3. \left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณะนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เดี่ยว} \\ - \text{ คู่} \\ - \text{ เป็นชุด} \end{array} \right]$$

p๑3

เราอาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาม้งคำ ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ได้ว่า โดยพื้นฐานแล้วผู้พูดภาษาม้งคำมีการแบ่งการรวมเป็นกลุ่มออกเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบที่เป็นคู่
2. แบบที่เป็นชุด
3. แบบที่เป็นกอง

3.2 คำลักษณะนามกลุ่มและโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาเมี่ยน-เฮ้า

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณะนามที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาเมี่ยน-เฮ้า พบว่ามีคำลักษณะนามกลุ่ม 3 คำ ดังนี้คือ

sup1 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ ต้องใช้ด้วยกัน เช่น ตะเกียบ
ตัวอย่างเช่น 1 sup1: tsəw2 = ตะเกียบ 1 คู่

thaw5 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุดคือ เป็นสิ่งของที่ใช้เพื่อ
วัตถุประสงค์เดียวกันใช้รวมกันหลาย ๆ ชิ้น เช่น เครื่องครัว เครื่องนอน

ตัวอย่างเช่น 1 thaw5 tshwŋ5 ʋan4 = เครื่องครัว 1 ชุด

duj1 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะรวมอยู่เป็นกอง เช่น ช้อน ขวด

ตัวอย่างเช่น 1 duj1 kwŋ2 = ขวด 1 กอง

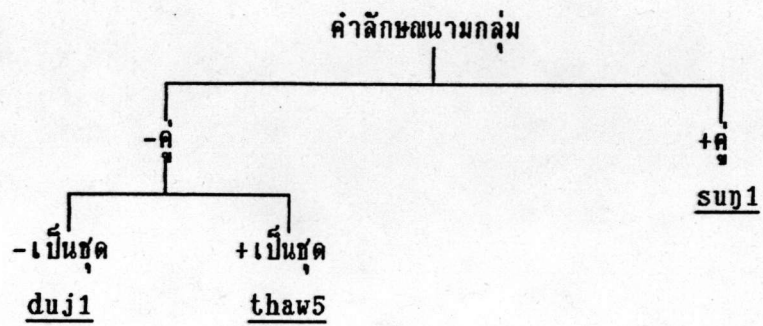
จากคำลักษณนามทั้ง 3 คำนี้อาจสรุปได้ว่า ผู้พูดภาษาเมียน-เข้า มีการจำแนก
การใช้คำลักษณนามกลุ่มที่ใช้กับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนอย่างชัดเจน จำนวน 3 คำ คือ
sup1 ใช้กับคำนามที่เป็นคู่ thaw5 ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุดและ duj1 ใช้กับคำนาม
ที่มีลักษณะรวมอยู่เป็นกอง

จากคำลักษณนามเหล่านี้เราสามารถมองเห็นโลกทัศน์ในการมองกลุ่มของเครื่องใช้
ในครัวเรือน ของผู้พูดภาษาเมียน-เข้าว่า ความแตกต่างนี้อาจนำมาอธิบายได้ด้วยกลไกที่
เรียกว่า "อรรถลักษณะ" (semantic features) ของความหมายร่วมของคำนามและ
คำลักษณนามกลุ่มของคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาเมียน-เข้า พบว่า
อรรถลักษณะเพียง 2 อรรถลักษณะก็เพียงพอในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มคำนามที่ใช้คำ
ลักษณนามเดียวกัน อรรถลักษณะนั้นคือ

1. อรรถลักษณะ คู่ [±คู่]
2. อรรถลักษณะ เป็นชุด [±เป็นชุด]

อรรถลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นเสมือนเกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นการมองโลก และ
การจำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ของผู้พูดภาษาเมียน-เข้า ซึ่งอาจ
แสดงให้เห็นได้ด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 14 : แผนภูมิต้นไม้แสดงการมองโลกของผู้พูดภาษาเมียน-เข้า

คำลักษณนามกลุ่มแต่ละคำจึงอาจแสดงให้เห็นความหมายได้ด้วยอรรถลักษณะต่อไปนี้

อรรถลักษณะ	คำลักษณนามกลุ่ม
1. $\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เดี๋ยว} \\ + \text{ค} \end{array} \right]$	sun1
2. $\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เดี๋ยว} \\ - \text{ค} \\ + \text{เป็นชู้} \end{array} \right]$	thaw5

อรรถลักษณะ

คำลักษณนามกลุ่ม

3.
$$\left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เตียว} \\ - \text{ คู่} \\ - \text{ เป็นชุด} \end{array} \right]$$

duj1

เราอาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาเมียน-เฮ้า ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน(กลุ่ม) ได้ว่า โดยพื้นฐานแล้วเขาแบ่งการรวมกลุ่มออกเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบที่เป็นคู่
2. แบบที่เป็นชุด
3. แบบที่เป็นกอง

3.3 คำลักษณนามกลุ่มและโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาล่าหู่

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณนามกลุ่มที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาล่าหู่พบว่ามีการใช้คำลักษณนามกลุ่ม 3 คำ ดังนี้คือ

tɕɛ1 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำที่มีลักษณะเป็นคู่ เช่น ตะเกียบ
ตัวอย่างเช่น ʔa4 dzu1 1 tɕɛ1 = ตะเกียบ 1 คู่

tɕhu2 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุด คือ เป็นสิ่งของประเภทเดียวกันใช้รวมกันหลาย ๆ ชิ้น เช่น เครื่องครัว เครื่องนอน
ตัวอย่างเช่น mo2 kho1 ha1 ko2 lu4 gu2 tɕɔ2 tɕɔ 1 tɕhu2 = เครื่องครัว 1 ชุด

bu1 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะรวมกันอยู่เป็นกอง เช่น ซ้อน หม้อ
เครื่องครัว

ตัวอย่างเช่น kwɔj 1 bu1 = เครื่องครัว 1 กอง

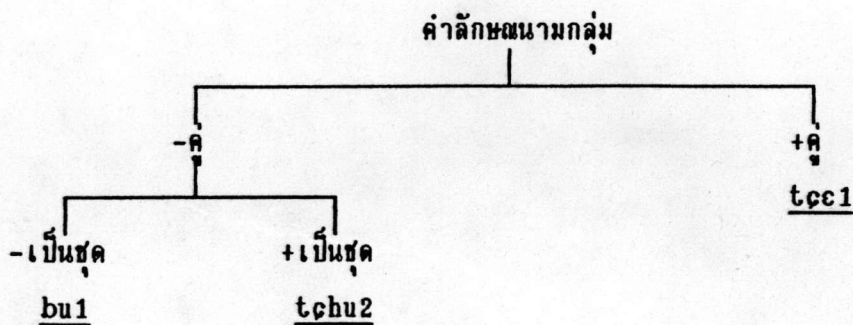
จากคำลักษณนามทั้ง 3 คำนี้ อาจสรุปได้ว่า ผู้พูดภาษาลำหู่มีการจำแนกการใช้
คำลักษณนามกลุ่มที่ใช้กับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนอย่างชัดเจน 3 คำ คือ tɕɛ1 ใช้กับ
คำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ tɕhu2 ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุด และ bu1 ใช้กับคำนามที่มี
ลักษณะเป็นกอง

และจากคำลักษณนามทั้ง 3 คำนี้ เราสามารถมองเห็นโลกทัศน์ในการมองกลุ่ม
ของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาลำหู่ว่า ความแตกต่างนี้ อาจนำมาอธิบายได้
ด้วยกลไกที่เรียกว่า "อรรถลักษณะ" (semantic features) ของความหมายร่วมของคำ
นามและคำลักษณนามกลุ่มของคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาลำหู่ พบว่า
อรรถลักษณะเพียง 2 อรรถลักษณะก็เพียงพอในการจำแนก ความแตกต่างของกลุ่มคำนามที่ใช้คำ
ลักษณนามเดียวกัน คือ

1. อรรถลักษณะ คู่ [±คู่]
2. อรรถลักษณะ เป็นชุด [±เป็นชุด]

อรรถลักษณะทั้ง 2 อรรถลักษณะนี้เป็นเสมือนเกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นการมองโลก และ
การจำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ของผู้พูดภาษาลำหู่ ซึ่งสามารถ
แสดงให้เห็นได้ด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 15 : แผนภูมิต้นไม้แสดงการมองโลกของผู้พูดภาษาลำหู่

คำลักษณนามกลุ่มแต่ละคำจึงอาจแสดงให้เห็นได้ด้วยอรรถลักษณต่อไปนี้

อรรถลักษณ	คำลักษณนามกลุ่ม
1. $\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เคย} \\ + \text{คู่} \end{array} \right]$	tce1
2. $\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เคย} \\ - \text{คู่} \\ + \text{เป็นชุด} \end{array} \right]$	tchu2
3. $\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เคย} \\ - \text{คู่} \\ - \text{เป็นชุด} \end{array} \right]$	bu1

เราอาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาลำหู่ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ได้ว่ามีการแบ่งการรวมเป็นกลุ่มออกเป็น 3 แบบ ดังนี้คือ

1. แบบที่เป็นคู่
2. แบบที่เป็นชุด
3. แบบที่เป็นกอง

3.4 คำลักษณนามกลุ่มและโลกทัศน์ในภาษาลำหู่

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนในภาษาลำหู่ พบว่า มีการใช้คำลักษณนามจำนวน 2 คำ คือ

dzu1 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ เช่น ตะเกียบ
ตัวอย่างเช่น a4 dzu2 1 dzu1 = ตะเกียบ 1 คู่

khu4 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะรวมอยู่เป็นกอง เช่น ช้อน ฆด
เครื่องครัว

ตัวอย่างเช่น fu1 be1 1 khu4 = ฆด 1 กอง

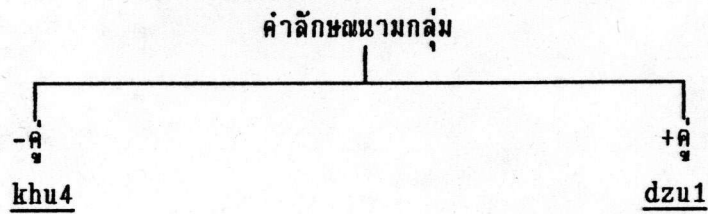
จากคำลักษณนามทั้ง 2 คำนี้ เราอาจสรุปได้ว่า ผู้พูดภาษาลำหู่ มีการจำแนกการใช้คำลักษณนามกลุ่มที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนอย่างชัดเจน 2 คำ คือ dzu1 ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่และ khu4 เป็นลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นกอง

จากคำลักษณนามทั้ง 2 คำนี้ เราสามารถมองเห็นโลกทัศน์ในการมองกลุ่มของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาลำหู่ว่า ความแตกต่างนี้อาจนำมาอธิบายได้ด้วยกลไกที่เรียกว่า "อรรถลักษณะ" (semantic features) ของความหมายร่วมของคำนามและคำลักษณนามกลุ่มของคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาลำหู่ พบว่า อรรถลักษณะเพียงอรรถลักษณะเดียวก็เพียงพอ ในการจำแนกความแตกต่างของกลุ่มคำนามที่ใช้คำลักษณนามเดียวกัน อรรถลักษณะนั้นคือ

อรรถลักษณะคู่ [±คู่]

อรรถลักษณะ [±คู้] จึงเป็นเสมือนเกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นการมองโลก และการจำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาดั้ง ซึ่งอาจนำมาแสดงให้เห็นได้ด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 16 : แผนภูมิต้นไม้แสดงการมองโลกของผู้พูดภาษาดั้ง

คำนามแต่ละคำจึงอาจแสดงให้เห็นความหมายได้ด้วยอรรถลักษณะต่อไปนี้

	อรรถลักษณะ	คำลักษณนามกลุ่ม
1.	$\left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เดี่ยว} \\ + \text{ คู้} \end{array} \right]$	dzu1
2.	$\left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เดี่ยว} \\ - \text{ คู้} \end{array} \right]$	khu4

เราอาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาลีซู ในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน กลุ่มได้ว่าเขามีการแบ่งการรวมกลุ่มออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบที่เป็นคู่
2. แบบที่เป็นกอง

3.5 คำลักษณนามกลุ่มและโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาอาฮา

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณนามกลุ่มที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน ในภาษาลีซู พบว่ามีการใช้คำลักษณนามเพียง 2 คำ คือ

gu4 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นคู่ เช่น ตะเกียบ
ตัวอย่างเช่น tɕu4 ta4 1 gu4 = ตะเกียบ 1 คู่

bjɯ4 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำที่มีลักษณะกองรวมกันอยู่ เช่น ขวด
ตัวอย่างเช่น khu2 tɕa2 1 bjɯ4 = ขวด 1 กอง

จากคำลักษณนามทั้ง 2 คำนี้ เราสามารถมองเห็นโลกทัศน์ในการมองสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษาอาฮาว่า ความแตกต่างนี้อาจนำมาอธิบายได้ด้วยกลไกที่เรียกว่า "อรรถลักษณะ" (semantic features) ของความหมายร่วมของคำนามและคำลักษณนามกลุ่มของคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ในภาษาอาฮา พบว่าอรรถลักษณะเพียงอรรถลักษณะเดียวก็เพียงพอ ในการจำแนกความแตกต่างของคำนามที่ใช้คำลักษณนามเดียวกัน อรรถลักษณะนั้น คือ

อรรถลักษณะคู่ [± คู่]

อรรถลักษณะคู่นี้เป็นเสมือนเกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นการมองโลกและการจำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ของผู้พูดภาษาอาฮา ซึ่งอาจแสดงได้ด้วยแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 17 : แผนภูมิต้นไม้แสดงการมองโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนกลุ่มในภาษาอาข่า

คำลักษณนามกลุ่มแต่ละคำจึงสามารถแสดงความหมายได้ด้วยอรรถลักษณะต่อไปนี้

อรรถลักษณะ	คำลักษณนามกลุ่ม
1. $\left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เคียว} \\ + \text{ คู้} \end{array} \right]$	gu4
2. $\left[\begin{array}{l} + \text{ ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{ นาม} \\ - \text{ มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{ เคียว} \\ - \text{ คู้} \end{array} \right]$	bju4

เราอาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษาอาข่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ได้ว่าเขาแบ่งการรวมเป็นกลุ่มออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบที่เป็นคู้
2. แบบที่เป็นกอง

3.6 คำลักษณนามกลุ่มและโลกทัศน์ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ

จากการเก็บข้อมูลคำลักษณนามกลุ่มที่ใช้กับคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน
ในภาษากระเหรี่ยงสะกอ พบว่ามีการใช้คำลักษณนามกลุ่มเพียง 2 คำ คือ

kha3 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะเป็นชุด คือ เป็นสิ่งของประเภท
เดียวกันใช้รวมกันหลาย ๆ ชิ้น

lo1 เป็นคำลักษณนามที่ใช้กับคำนามที่มีลักษณะรวมอยู่เป็นกอง เช่น ซ้อน ขวด
เครื่องครัว

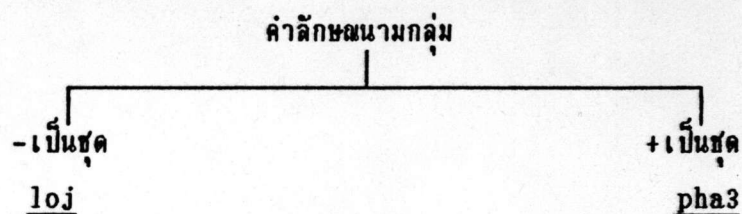
ko4 1 lo1 = ขวด 1 กอง

จากคำลักษณนามทั้ง 2 คำนี้ เราสามารถมองเห็นโลกทัศน์ในการมองกลุ่มของ
เครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษากระเหรี่ยงสะกอว่า ความแตกต่างนี้อาจนำมาอธิบายได้
ด้วยกลไกที่เรียกว่า "อรรถลักษณะ" (semantic features) ของความหมายร่วมของ
คำนามและคำลักษณนามกลุ่มของคำนามเรียกสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ของผู้พูด
ภาษากระเหรี่ยงสะกอ พบว่า อรรถลักษณะเพียงอรรถลักษณะเดียวก็เพียงพอ ในการจำแนก
แตกต่างของกลุ่มคำนามที่ใช้คำลักษณนามเดียวกัน อรรถลักษณะนั้น คือ

อรรถลักษณะ เป็นชุด [± เป็นชุด]

อรรถลักษณะ [± เป็นชุด] เป็นเสมือนเกณฑ์ที่สะท้อนให้เห็นการมองโลกและการ
จำแนกโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือนของผู้พูดภาษากระเหรี่ยงสะกอ ซึ่งสามารถแสดง
ให้เห็นได้จากแผนภูมิต่อไปนี้

ภาพที่ 18 : แผนภูมิต้นไม้แสดงการมองโลกของสิ่งของเครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ของ
ผู้พูดภาษากระเหรี่ยงสะกอ

คำลักษณนามกลุ่มแต่ละคำจึงอาจแสดงให้เห็นความหมายได้ด้วยอรรถลักษณะต่อไปนี้

อรรถลักษณะ

คำลักษณนามกลุ่ม

1.
$$\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เด็ชว} \\ + \text{เป็นชุด} \end{array} \right]$$

pha1

2.
$$\left[\begin{array}{l} + \text{ลักษณนาม} \\ \left[\begin{array}{l} + \text{นาม} \\ - \text{มีชีวิต} \end{array} \right] \\ - \text{เด็ชว} \\ - \text{เป็นชุด} \end{array} \right]$$

lo1

เราอาจสรุปโลกทัศน์ของผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ
เครื่องใช้ในครัวเรือน (กลุ่ม) ได้ว่าเขามีการแบ่งการรวมกลุ่มออกเป็น 2 แบบ คือ

1. แบบที่เป็นชุด
2. แบบที่เป็นกอง